

- N.B.:** (1) Attempt any **four** questions.
(2) All questions carry **equal** marks.
(3) Draw **maps** and **diagrams** wherever necessary.
(4) Use of **map stencils** is **allowed**.

- Q1. 'Sea as a mode of transport' – Discuss.
Q2. Write about deep water circulation pattern in Indian Ocean in detail.
Q3. Give an account of various types of marine flora and fauna. Explain their importance as resources.
Q4. What are the renewable and non-renewable energy resources derived from oceans? Explain their economic importance.
Q5. What are El-Nino and La-Nina? Explain how these influence general oceanic circulation patterns.
Q6. Write short notes (Any two)
a. Types of ocean deposits
b. Vertical distribution of oceanic fauna
c. Energy balance in oceans

मराठी रुपांतर

(वेळ : २ ½ तास)

[एकूण गुण – ६०]

- सूचना: (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(३) योग्य ठिकाणी नकाशे व आकृत्या काढा.
(४) स्टेनसिलचा वापर करण्यास परवानगी आहे.

- प्र.१. 'समुद्र वाहतुकीचे एक साधन' - चर्चा करा.
प्र.२. हिंदी महासागरातील खोल पाणी अभिसरणाच्या आकृतिबंधाविषयी सविस्तर लिहा.
प्र.३. सागरी वनस्पती व प्राण्यांच्या विविध प्रकारांचा अहवाल द्या. जैविक संसाधने म्हणून त्यांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
प्र.४. महासागरांपासून कोणती पुर्ननवीकरणीय व अपुर्ननवीकरणीय उर्जा संसाधने प्राप्त होतात? त्यांचे आर्थिक महत्त्व स्पष्ट करा.
प्र.५ 'एल-निनो' व 'ला-नीना' म्हणजे काय? यांचा सामान्य सागरी अभिसरणावर कसा परिणाम होतो हे स्पष्ट करा.
प्र.६ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)
अ) महासागरी निक्षेपाचे प्रकार
ब) सागरी प्राण्यांचे ऊर्ध्व वितरण
क) सागरातील उर्जेचा समतोल